

Maaten: Det Endringsforslag, der er fallet af min ærede Kollega og mig, og som nu staar tilbage, gaar ud paa at føre Lovforslaget tilbage til den Skikkelse, i hvilken det blev forelagt af Ministeren, i det Lovforslaget da ikke havde nogen Bestemmelse om Bekjendtgørelsesmaaden. Vi vende altsaa i saa Henseende tilbage til den gjældende Lov af 26de Mai 1868 § 8, som har en Bestemmelse angaaende Kundgørelsesmaaden, der efter vor Opfattelse er fuldstændig tilfredsstillende. Den siger nemlig, at det til Udlaan bestemte Beløb skal først behørig udbydes ved Bekjendtgørelse for og i det Amt, hvori Udlaanene skulle søges anbragte. Det er i og for sig en fuldstændig tilfredsstillende Bestemmelse, hvad jeg ogsaa antager, at den ærede Minister har fundet. Denne Bestemmelse giver nemlig baade det Paalæg, der behøves i saa Henseende, og den giver den Frihed, som paa den anden Side maa have i Henseende til Maaden, hvorpaa den behørig Bekjendtgørelse bør ske. Laanebestyrelserne kunne da foretage de Foranstaltninger, der efter Omstændighederne ere hensigtsmæssige til Diemedets Opnaaelse, de kunne blive veiledede gennem Instruxer fra den overordnede Bestyrelse, og disse Instruxer kunne lempes efter de foreliggende Omstændigheder, kort sagt, Regelen er givet, og i Henseende til Gjennemførelse er den fornødne Frihed overladt Administrationen. Det forekommer mig, at i saa Henseende er netop det rette Forhold mellem Loven og Administrationen fastholdt. Nu gaar imidlertid det nye Lovforslag ud paa at give bindende Regler, som indskrænke den Frihed, der netop paa dette Omraade helst bør have. Det paalægges f. Ex. Laanebestyrelserne ubetinget at publicere i Stiftstidenderne, skjønt der, som det blev fremhævet sidste Gang, kan være Amter, hvor Stiftstidenden mulig ikke læses. Hvorfor skal man saa paadrage Laanebestyrelserne den Uleilighed og den Udgift at publicere i dem? Men dernæst paalægges det Bestyrelserne som en bindende Lovregel at publicere i de paa den paagjældende Egn mest udbredte Blade foruden i Stiftstidenderne. Det er en Bestemmelse, som vi mene ikke er heldig. Om Ministeriet til en given Tid vil paalægge det i sin Instrux, naar Ministeriet finder det passende, er Noget, som selvfølgelig bliver Ministeriets Sag, men naar vi i Loven skulle fastsætte en Norm, mener jeg, at det er i høi Grad betænkeligt at opstille det som en ufravigelig, varig Norm, at det skal være de paa den paagjældende Egn mest udbredte Blade. Jeg har fremhævet, hvorledes det kan volde Banfælgigheder at

opfylde dette Paalæg, naar man virkelig vil holde sig Lovens Bud efterrettelig, og jeg gaar ud fra, at naar vi give Love, er det Meningen, at det er Love, der skulle lydes og ikke Love, der skulle brydes, at Laanebestyrelserne ikke skulle kunne sige: Det staar nok i Loven, men det bryde vi os ikke om, vi tage det, som vi skønne. Naar de virkelig ville gennemføre Loven samvittighedsfuldt, saa vil det volde Banfælgighed at efterkomme den i saa Henseende. De ville dernæst blive nødsagede til paa en Maade at give disse Blade en Attest for, at de ere de mest udbredte, og det forekommer mig, at det ikke er ønskeligt, at det skal kunne siges: naar Laanebestyrelserne avertere i de Blade, have de derved givet dem Attest for, at de ere de mest udbredte. Det er Noget, man skal fritage Laanebestyrelserne for, thi derved faae disse Avertissementer en Betydning i Henseende til at gjøre Reklame for disse Blade, som det ikke er Laanebestyrelsernes Opgave at virke for. Og endelig, naar her udelukkende lægges Vægt paa Bladernes Udbredelse, at det skal være dem, der ere udbredte i Superlativ, uden at der hentydes til noget som helst Andet, uden at der tages noget som helst Forbehold i Henseende til Bladernes Indhold, den Aand og den Retning i hvilken de redigeres, saa siger jeg, jeg vil ikke være med til at give Laanebestyrelserne et Paalæg om ubetinget at skulle avertere, naar de ville efterkomme Loven, saaledes som de bør, i de Blade, som ere mest udbredte, uden noget som helst Hensyn til disse Blades Kvalitet. Jeg mener ikke, at man skal være udelukket fra at avertere i Blade, fordi det er Oppositionsblade, men paa den anden Side fastholder jeg, at der bør sættes disse Grændser for Oppositionen, og naar de overstrides, bør man ikke paalægge nogen Myndighed at avertere i et Blad, der overstrider den. Jeg vil sige, naar vi faae at gjøre med Blade, som ligesom redigeres i oprørt Retning, som prædike Riffelrumlerier og den Slags Ting, saa vil jeg ikke være med til at paalægge nogen Myndighed, at den skal avertere i de Blade, men dersom vi vedtage denne Lov og sige: Du skal kun alene se efter, om det er det i Egnen mest udbredte Blad, saa tilpligte vi Laanebestyrelserne at gjøre dette, og det er det, jeg ikke vil være med til at gjøre. Der skal tages et Hensyn til Bladernes Beskaffenhed, Kvalitet, hvorledes og hvad de skrive, saaledes at naar et Blad overstrider en vis Grændse saa skal og bør ingen Myndighed paa nogen Maade støtte det Blad. Det er disse Hensyn, som gjøre, at min Medforslag stiller og jeg sige, at om Ministeriet